

- मकराकार** (मकर + आ<sup>०</sup>) m. eine Varietät der *Caesalpina Banduella* (पट्टय) ÇABDAR. im ÇKDr.
- मकरांत** (मकर + अंत *Ange*) m. N. pr. eines Rakshas, eines Sohnes des Khara, R. 6, 18, 17. 33, 13.
- मकराङ्क** (मकर + अङ्क) m. 1) das Meer AĀJAPĀLA im ÇKDr. — 2) der Liebesgott TRIK. 1, 1, 38. AĀJAP.
- मकरानन** (मकर + आ<sup>०</sup>) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge Çiva's Vāṇḍi beim Schol. zu H. 210.
- मकरायण** adj. von मकर gaṇa पत्तादि zu P. 4, 2, 80.
- मकरालय** (मकर + आ<sup>०</sup>) m. Aufenthaltsort der Makara, Beiw. des Meeres R. 6, 108, 15. das Meer TRIK. 1, 2, 8. H. 1074, Sch. MED. r. 198. MBh. 4, 1625. 14, 2206. R. 5, 94, 18. Spr. 1684. 3317. Bez. der Zahl vier Ind. St. 8, 331, 7.
- मकरावास** (मकर + आ<sup>०</sup>) m. die Behausung der Makara, das Meer H. an. 3, 589. MBh. 6, 539. 7, 400.
- मकराश्व** (मकर + अश्व) m. Bein. Varuṇa's (dessen Pferd der Makara ist) ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.
- मकरिन्** (von मकर) m. das Meer (reich an Makara) ÇKDr. WILSON.
- मकरोपल** (म<sup>०</sup> Weibchen des Makara + पल) n. das auf dem Gesicht (der Lakshmi) aufgetragene Zeichen einer Makari Spr. 1326. — Vgl. पलभङ्ग.
- मकरोप्रस्थ** (म<sup>०</sup> + प्रस्थ) m. N. pr. einer Stadt gaṇa कर्कादि zu P. 6, 2, 87.
- मकरोलेखा** (म<sup>०</sup> + ले<sup>०</sup>) f. = मकरोपल Spr. 1326, v. l. — Vgl. पललेखा.
- मकट्ट** m. N. pr. eines Mannes gaṇa शुभादि zu P. 4, 1, 123.
- मकार** (म + 1. कार) m. 1) der Buchstab म ÇĀṆḤ. Br. 11, 5. 14, 3. AV. Prāt. 1, 67. 2, 25. 31. M. 2, 76. Verz. d. Oxf. H. 97, a, 37. 104, b, 36. 226, b, 6. Ind. St. 8, 22. N. मयं मांसं च मत्स्यं (sic) च मुद्रा मैथुनमेव च । मकारपञ्चकं चैव मरुपातकनाशनम् ॥ ÇĀMĀR. bei WILSON, Sel. Works 1, 236; vgl. पञ्चतत्त्व 2. und पञ्चमकार. — 2) Molossus : विपुला ein best. Metrum Ind. St. 8, 344, 3.
- मकुघ्राण** m. N. pr. eines Königsgeschlechts Verz. d. Oxf. H. 332, b, 5; vgl. चाहूघ्राण ebend. 3.
- मुकुट** n. = मुकुट AK. 2, 6, 3. H. 630, Sch. Nach ÇKDr. liest der Text des AK. मुकुट und मुकुट ist eine von BHARATA aus DVIRŪPAK. angeführte v. l.
- मुकुति** entweder m. oder f. ein Edict an die Çūdra (ब्रूहशासन) TRIK. 2, 2, 1.
- मुकुर** m. UNĀDIS. 1, 41. 1) Spiegel H. 684. an. 3, 596. MED. r. 204. — 2) das Stäbchen —, die Schiene des Töpfers (कुलालदाउ) H. an. MED. — 3) *Mimusops Elengi*, = वकुल MED. falschlich चकुल H. an. — 4) *Knospe* H. an. — Vgl. मुकुर, मुकुल.
- मुकुराण** N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 340, a, 1.
- मुकुल** m. n. 1) *Mimusops Elengi*. — 2) *Knospe* ÇABDAR. im ÇKDr. — Vgl. मुकुर, मुकुल.
- मुकुष्ट** m. = मुकुष्ट BHĀVAPR. im ÇKDr. मुकुष्टक m. dass. RĀMĀÇR. zu AK. bei WILS. H. 1174. RĀĀN. im ÇKDr.
- मुकुष्ट** 1) adj. = मन्थर MED. th. 16. — 2) m. eine Bohnenart MED.

- SUÇR. 1, 73, 8. 197, 13. मुकुष्टक m. dass. AK. 2, 9, 17. SUÇR. 1, 197, 20. Vgl. मुकुष्ट, मपुष्टक, मपुष्टक.
- मुकूलक** m. eine best. Pflanze, = मुकूलक AK. 2, 4, 5, 9. Nach ÇKDr. eine von RĀMĀN. zu AK. erwähnte Lesart.
- मुकुरक** m. ein best. parasitischer Wurm ÇĀRṆG. SĀMḤ. 1, 7, 10.
- मुक्ता**, **मुक्ताते** gehen, sich bewegen VOP. in DHĀTUP. 4, 28. — Vgl. म-ष्क, मस्क.
- मुक्ताक्ष** m. ein gefährlicher Unterleibsabscess bei Wöchnerinnen SUÇR. 1, 120, 12. 278, 13. समतादाध्मानमुदरे मूत्रासङ्गश्च भवतीति मुक्ताक्षलत-णाम् 370, 21. (प्रजातानाम्) रक्तजं विद्रधिं विद्यात्कुतौ मुक्ताक्षसंज्ञितम् 281, 20. ÇĀRṆG. SĀMḤ. 1, 7, 104. सूताया कृच्छिरोवास्तिभूलं मुक्ताक्षसंज्ञितम् KĀKRAPĀNIDATTA im ÇKDr.
- मुकुल** m. rothe Kreide, = शिलावतु ÇABDAR. im ÇKDr.
- मुक्ताल** m. Kreide TRIK. 2, 3, 7. VJUP. 138.
- मन्त्र**, **मन्त्रति** ansammeln, häufen; zürnen DHĀTUP. 17, 12, v. l. — Vgl. मन्त्र. **मन्त्र** 1) m. Fliege: मधो न मन्त्रः सर्वानि गच्छयः RV. 4, 43, 4. 7, 32, 2. AV. 9, 1, 17. f. आ dass. RV. 10, 40, 6. नोल<sup>०</sup>, मधु<sup>०</sup> unbestimmt ob masc. oder fem. KAUC. 93. 117. Vgl. मन्त्रिका. — 2) das Verstecken der eigenen Gebrechen HĀR. 160; fehlerhaft für मन्त्र.
- मन्त्रवीर्य** (मन्त्र + वीर्य) m. *Buchanania latifolia* RĀĀN. im ÇKDr.
- मन्त्रिक** (von मन्त्र) UNĀDIS. 4, 153 (unbestimmt ob m. oder f.). m. Fliege, Biene: पूकामन्त्रिकामत्कुणाम् M. 1, 40. 45. f. आ dass. VOP. 4, 15. TRIK. 2, 3, 32. H. 1214. HĀR. 123. उत स्या वा मधुमन्त्रिकारपत् RV. 1, 119, 9. पदस्थस्य क्रविषो मन्त्रिकाः 162, 9. AV. 11, 1, 2. 9, 10. ÇAT. Br. 14, 6, 3, 2. यथा मन्त्रिका मधुकरराजानमुत्क्रामतं सर्वा एवोत्क्रामन्ते तस्मिंश्च प्रतिष्ठमाने सर्वा एव प्रतिष्ठन्ते (so ist zu lesen) PRAÇNOP. 2, 4. M. 3, 133. मन्त्रिकाश्चादर्शस्तत्र MBu. 3, 9972. मन्त्रिकाणां च संघातां धनुधावन्ति कैरवान् 4, 4851. तौद्रं मधिव मन्त्रिकाः (समासिञ्चति) 13, 2171. वज्रं यथा मन्त्रिकाया निगीर्णम् (वरो न गच्छति) R. 3, 33, 59. SUÇR. 1, 43, 3. 186, 2. 2, 13, 3. 290, 17. मन्त्रिकोपसर्पण 1, 273, 3. शकृत् 2, 493, 16. परीताङ्गं मन्त्रिकाभिः KĀTĪĀS. 40, 29. Spr. 888. मन्त्रिकायां विषं शिरः 4099. घ्राश्रयं मधु दानभोग-रहितं नष्टं चिरात्संचितं निर्वाणादपि पाणिपादयुगलं धरत्येका मन्त्रिकाः 4210. मन्त्रिका व्रणमिच्छति 4680. मन्त्रिकेव गुरुमतः (नानुवर्तमर्हति) BRĀG. P. 5, 14, 41. 3, 30. MĀRK. P. 13, 19. नीला AK. 2, 3, 26. नील<sup>०</sup> SUÇR. 1, 113, 6. — Vgl. धेनु<sup>०</sup>, निर्मन्त्रिक, मधु<sup>०</sup>, वन<sup>०</sup>, मानिक.
- मन्त्रिकामल** (म<sup>०</sup> + मल) n. Wachs RĀĀN. im ÇKDr.
- मन्त्रिका** f. = मन्त्रिका RĀĀN. im ÇKDr.
- मन्त्र** (von मन्त्र; vgl. मन्त्र, मन्त्रना) 1) adj. nur im instr. pl. मन्त्रभिः परि दीयतः RV. 8, 26, 6, der aber wie andere instr. pl., z. B. भद्रैभिः, adverbial = मन्त्र zu fassen ist, und im superl. मन्त्रतम promptissimus: विप्रस्य स्तुवतो मन्त्रतमस्य रातिषु RV. 8, 19, 12. मन्त्रतमैरिहः nächster Tage 9, 33, 3. Sonst nur मन्त्र adv. prompte, alsbald, bald, mox NAIGH. 2, 15. in den Texten überall मन्त्र RV. Prāt. 7, 2. P. 6, 3, 133. RV. 1, 39, 7. प्रातर्मन्त्रं धियावसुर्गम्यात् 38, 9. मन्त्रं वाजं भरति 4, 16, 16. 21, 3. 43, 3. 6, 66, 5. 7, 36, 15. 8, 27, 10. 31, 15. सनेम वाजं मन्त्रं चिद्यन्तः 30, 4. 70, 9. 77, 2. तामिनीं मन्त्रं तूर्यमाश्रिता गतम् 22, 10. 9, 88, 7. 10, 22, 11. 61, 9. 147, 4. मन्त्रं मन्त्रं कृणुहि गोत्रितो नः 3, 31, 20. — 2) m. N. pr. eines Mannes Ind. St. 1, 391; vgl. मानव्य, मन्त्र.